

Raadsinformatiebrief 2017-95

Van	: Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	426234
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2017 - 95
Portefeuillehouder	J.N. van Vroonhoven-Kok	Datum	19 december 2017
Informatie bij	Bas de Jong	Tel. nr.	(035) 629 2522

Onderwerp

Programma buurten: buurtdeals en stand van zaken

Kernboodschap

De gemeente Hilversum wil buurtgericht, van buiten naar binnen werken. Met de maart dit jaar vastgestelde kadernotitie “buurtgericht werken: leve de buurt” is dit uitgewerkt naar vier uitvoeringslijnen:

1. **De buurtcyclus**; wijken analyseren, initiatieven uit de buurt ruimte bieden en inwoners meer invloed laten uitoefenen op basis van wederkerigheid.
2. **Zichtbaar in de buurt**; versterken buurtnetwerken en werken vanuit en met uitvoeringsteams.
3. **De digitale aanpak**; informatie (data) delen en initiatieven monitoren.
4. **Duurzame dialoog**; in gesprek met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Het afgelopen half jaar zijn op al deze lijnen concrete stappen gezet, waarover het college u graag nader informeert. In het bijzonder gaat het dan om het sluiten van buurtdeals met initiatiefnemers in de wijken en de interne wijkteams die nu operationeel zijn.

Op 14 november 2017 heeft het college ingestemd met het sluiten van 23 buurtdeals met initiatiefnemers. Met een buurtdeal bedoelen we hier “een onderlinge afspraak tussen gemeenten en initiatiefnemer(s), waarin is vastgelegd wat men samen wil bereiken en op basis van welke wederzijdse afspraken en inspanningen.” Door het sluiten van buurtdeals wordt vastgelegd hoe het resterende buurtbudget voor 2017 wordt belegd, welke inzet vanuit de gemeente daarmee is gemoeid, wat we van de initiatiefnemers verwachten en welk vervolgtraject hieraan is gekoppeld. Met de buurtdeals wordt de buurten geaccommodeerd op hun vragen en behoeften en kan de gemeente zich profileren op het sterprogramma Buurten.

Om in zijn algemeenheid de actuele en ongerichte vragen en initiatieven (binnen het sociale en fysieke domein), die van buiten op de gemeentelijke organisatie afkomen beter te accommoderen zijn sinds september zogenaamde interne wijkteams operationeel. Deze wijkteams borgen dat dergelijke vragen en initiatieven integraal worden afgewogen, bij de juiste persoon terecht komen en snel navolging krijgen. De wijkteams zijn een organisatie brede afspiegeling van de verschillende teams en komen frequent bij elkaar. De wijkteams zijn ingedeeld naar de stadsdelen Noord, Oost, Zuid en Centrum/ZuidOost, zoals ook gehanteerd door onder andere de politie en de woningcorporaties (zie ook de bijlage voor het werkgebied).

De digitale aanpak is als project dit najaar opgepakt en zal in 2018 een digitale basis leggen onder het buurtgericht werken. Deze aanpak richt zich erop dat we informatie en kennis in relatie tot de

buurtinitiatieven en –plannen kunnen delen met bewoners en initiatiefnemers, zoals door de informatie over alle buurtinitiatieven toegankelijk te maken via een interactieve kaart en de mogelijkheid om buurtpeilingen te doen om bijvoorbeeld het draagvlak onder een initiatief te meten in de buurt.

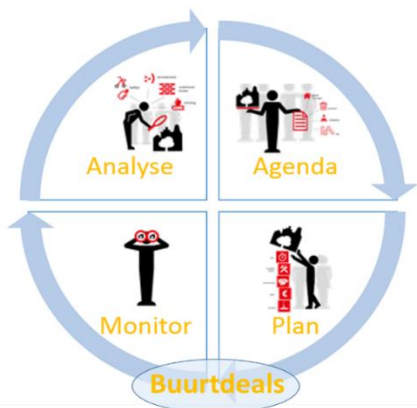
Aanleiding

Sinds de vaststelling van de kadernotitie “buurtgericht werken: leve de buurt!” in maart dit jaar is er hard gewerkt om de plannen uit de kadernotitie verder te operationaliseren. Op alle uitvoeringslijnen zijn concrete stappen gezet en het buurtgericht werken levert nu concrete resultaten op. Tevens is een basis gelegd om het buurtgericht werken richting 2018 en verder door te ontwikkelen naar het wensbeeld uit de kadernotitie “buurtgericht werken: leve de buurt!” In de beeldvormende sessie van 29 november is dit totaalbeeld met de aanwezige raadsleden gedeeld. Door middel van een raadsinformatiebrief brengt het college graag ook de rest van de gemeenteraad hiervan op de hoogte.

Consequenties

Buurtcyclus light

De ruggengraat voor het buurtgericht werken is een aanpak waarbinnen maatwerk mogelijk is: de buurtcyclus. De bedoeling is om structureel onderwerpen op te halen in de buurten. Het gaat om een jaarlijkse cyclus van wijkanalyse (o.a. monitoring), een wijkagenda en buurtactiviteitenplannen.

figuur 1. De stappen in de buurtcyclus

Dit jaar is het eerste jaar waarin we een buurtcyclus (light) doorlopen. Dit heeft rond de zomer geresulteerd tot door de wijken zelf in samenwerking met de gemeente op- en vastgestelde wijkagenda's. Deze zijn vertaald in buurtactiviteitenplannen. In de raadsinformatiebrief 2017-56 hebben wij u hierover nader geïnformeerd. Daarin hebben we aangekondigd op basis van de wijkagenda's buurtdeals te willen sluiten met initiatiefnemers. Door het sluiten van buurtdeals wordt op zakelijke wijze vastgelegd welk gezamenlijk resultaat initiatiefnemers en gemeente willen bereiken en met welke onderlinge werkafspraken dit wordt gerealiseerd. Daarmee borgen we resultaat en wederkerigheid. Deze buurtcyclus light wordt geëvalueerd om de leerpunten te kunnen meenemen naar de buurtcyclus 2018. Vooruitlopend kunnen we stellen dat de gekozen vorm van buurtcyclus en daarin de buurtdeals werkt en structuur geeft aan het samenbrengen van de vraag van buiten met de cyclus van onze eigen organisatie. Tegelijkertijd is duidelijk dat deze vorm zeker nog niet het eindstadium is. Ze zal verder doorontwikkeld moeten worden.

De eerste ervaringen met de buurtcyclus

Met de buurtcyclus geven we structuur aan het gesprek en de samenwerking met de wijken en buurten. Dat levert nu veel kennis en inzicht op over de wijken en kanaliseert wat voorheen meer in het moment plaats had. Vooral de ervaringen opgedaan vanuit de afdeling openbare ruimte zijn hierin waardevolle input. Deze ervaringen zijn gebundeld in een handreiking en waaiër waarmee de afdeling werkt om participatie voor elkaar te krijgen.

De uniforme aanpak helpt om op buurtniveau het gesprek aan te gaan over wat nodig is, waar de behoeften liggen. Dat zien we terug komen in de wijkagenda's, waarin een door en met de buurt afgewogen totaal van ideeën en initiatieven is opgenomen. In de gesprekken die hierop volgen naar buurtdeals ervaren we dat wederkerigheid goed bespreekbaar is en dat het ook als logisch wordt gezien. We zien ook veel initiatief vanuit bewoners zelf om zaken voor elkaar te krijgen. Illustratief hiervoor zijn bijvoorbeeld de buurtdeals groenimpuls Villa Industria, Samenleren, Kunst in de Wijk, Scouting

clubgebouw Eikbosserweg en de Overkapping Jeugd, onderhoud boomspiegels (zie bijlage 1). Tevens zien we ook dat de mate van wederkerigheid verschilt naar gelang de reikwijdte en impact van het initiatief, de mate waarin een buurt is georganiseerd en de mate waarin initiatiefnemers in staat zijn om verantwoordelijkheid te nemen voor hun aandeel. Door deze ervaringen weten we steeds beter wat werkt, welke gesprekken en processen er nodig zijn, hoe gesprekken getimed moeten worden etc. Dit gebruiken we bij de doorontwikkeling van het buurtgericht werken en is een continue proces. Het verhogen van de wederkerigheid is een belangrijk doel voor nieuwe buurtcycli en –deals die we de komende jaren gaan sluiten.

In de kadernotitie is afgesproken dat we het buurtgericht werken en de buurtcyclus monitoren en evalueren. We zitten op dit moment nog in de afronding van het eerste jaar en zullen u hier in 2018 uitvoeriger over rapporteren. In de bijlagen is meer in detail informatie te vinden per buurtdeal.

23 buurtdeals

Voor 2017 heeft het college ingestemd met het sluiten van 23 buurtdeals met initiatiefnemers. De buurtdeals zijn divers en strekken zich uit over de thema's ontmoeten, veiligheid, verkeer, openbare ruimte en zorgbehoefte. In bijlage 1. Overzicht Buurtdeals 2017 is aangegeven om welke buurtdeals in welke wijk het gaat. De keuze voor deze buurtdeals is gemaakt op basis van:

1. zijn ze onderdeel van de door de wijken zelf opgestelde wijkagenda, anders gezegd: "vraagt de wijk erom"?
2. is er sprake van wederkerigheid?
3. passen ze binnen de met de kadernotitie "buurtgericht werken" en de "impuls voor groen" vastgestelde financiële kaders?
4. kunnen ze binnen de beschikbare formatie van de gemeente worden opgepakt? Hierbij gaat het met name om de benodigde expertise passend bij het karakter en de complexiteit van de buurtdeal. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen simpele buurtdeals die heel gemakkelijk kunnen worden meegenomen in bestaand werk en meer complexere buurtdeals, die mogelijk een aparte projectsturing vragen;
5. sluiten ze aan op bestaand gemeentelijk beleid?
6. Wat vraagt dit aan gemeentelijke expertise

Met de buurtdeals committeert de gemeente zich voornamelijk financieel aan een aantal wijkinitiatieven. De keuze voor de initiatieven is in en met de wijken gemaakt op basis van de analyses die per wijk zijn gemaakt en die helder inzicht geven in de noden en behoeften in de wijk. Deze zijn vervolgens vastgelegd in een wijkagenda per wijk. De behoefte aan vrije speelruimte om tussentijds op initiatieven te kunnen inspringen blijft bestaan, maar tegelijkertijd willen we naar een meer programmatisch afgewogen geheel aan activiteiten. 2017 is daarin een overgangsjaar. Dat betekent dat we met de buurtdeals die nu voorliggen de nog resterende budget ruimte voor het overgrote deel vastleggen. In totaal leggen we met deze buurtdeals ruim € 220.000 vast. Er resteert nu nog een kleine € 70.000. Er zijn gedurende het jaar reeds uitgaven geboekt, die betrekking hebben op eerder aangegane verplichtingen, uitgaven vanuit buurt coördinatoren ter ondersteuning van buurtactiviteiten, specifieke buurtinitiatieven, etc. binnen het buurtbudget.

Binnen de gemeentelijke organisatie wordt al langer in allerlei vormen buurtgericht gewerkt. De ervaringen daarin opgedaan zijn een belangrijke basis of input voor het programma Buurten. Er is geen recept, blauwdruk of eenduidige vorm voor buurtgericht werken, dat moeten we leren en ervaren. Om het buurtgericht werken meer integraal aan te pakken en meer structuur te geven is onder andere vanaf september gestart met het werken met interne wijkteams. Daarnaast heeft de afdeling Openbare Ruimte als onderdeel van het programma Buurten vanaf april 2016 een pilot "participatie in de openbare ruimte" gedraaid. Naast dat hierin al zo'n 60 "buurtdeals" zijn opgepakt met inwoners, levert deze pilot veel inzichten, werkvormen en afsprakenkaders op die bruikbaar zijn voor het programma Buurten. Zo zijn de door de afdeling Openbare Ruimte gehanteerde contracten basis voor de buurtdeals. De leerervaringen uit de pilot participatie in de openbare ruimte zijn vertaald naar concrete handvatten in de handreiking: "Participatie in de openbare ruimte".

2018

Er is intern goed gekeken naar enerzijds de financierbaarheid en de realiseerbaarheid. Voornamelijk de realiseerbaarheid heeft te maken met de beschikbare capaciteit en planning binnen de gemeente en de mogelijkheid om onderdelen en of taken te beleggen bij de initiatiefnemer(s). Voor 2018 en verder is

structureel budget geregeld in de begroting, waaruit toekomstige initiatieven en projecten kunnen worden gefinancierd op basis van de buurtcyclus. Begin 2018 zal aan het college een voorstel worden gedaan welke initiatieven en projecten in 2018 kunnen worden opgepakt en welke gevolgen dit heeft voor het budget en capaciteit. Tevens zal in 2018 wederom een buurtcyclus worden doorlopen om nieuwe ideeën en initiatieven in de wijken en buurten op te halen. Voor een deel zullen deze een beroep doen op het budget voor 2018, maar ook voor de jaren erna.

Vervolgtraject

Zoals gezegd bevatten de wijkagenda's 2017 ook initiatieven die we als buurtdeal in 2018 kunnen oppakken. In navolging van het voorliggende voorstel zal hierover naar verwachting einde 2017/begin 2018 eveneens een voorstel aan het college van B&W worden voorgelegd. Over de resultaten hiervan zal de gemeenteraad mettertijd worden geïnformeerd.

Onderwijl wordt er gewerkt aan de voorbereidingen voor een nieuwe buurtcyclus 2018. Het streven is dat de wijkagenda's 2018 nog voor de gemeenteraadsverkiezingen bekend zijn. Na de verkiezingen kunnen dan nieuwe buurtdeals op basis van deze agenda's worden aangegaan met initiatiefnemers en bewoners.

In 2018 zal daarnaast de koppeling van de interne wijkteams met de externe professionele netwerken verder worden uitgebouwd.

Zoals eerder aangegeven krijgt de digitale aanpak in 2018 vorm. Die is nodig om het buurtgericht werken naar een hoger niveau te brengen. In de bijlage 2 is op hoofdlijnen een planning voor 2018 weergegeven.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage: -Overzicht Buurtdeals 2017
-Presentatie Buurten (BVS 29 november 2017)

Deze stukken liggen, samen met de raadsinformatiebrief, ter inzage en zijn tevens digitaal beschikbaar op internet onder "Vergaderstukken", B & W-vergadering van 12 december 2017.